

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2018-2019

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>		Història de l'educació musical <i>Historia de la educación musical</i>			
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	6	Curs <i>Curso</i>	3º	Semestre <i>Semestre</i>	Anual
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Específica	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Espanyol i Valencià <i>Español y Valenciano</i>
Matèria <i>Materia</i>	Fonaments de Pedagogia <i>Fundamentos de Pedagogía</i>				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Música				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Pedagogia <i>Pedagogía</i>				
Centre <i>Centro</i>	Conservatorio Superior de Música "Salvador Seguí" de Castellón				
Departament <i>Departamento</i>	Pedagogia <i>Pedagogía</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>	Ma Elisa Gómez-Pardo Gabaldón, José Personat Remolar				
e-mail <i>e-mail</i>					

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació
Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación

L'objectiu principal de l'assignatura és afavorir situacions d'ensenyament-aprenentatge significatives que proporcionen a l'alumnat l'oportunitat de comprendre l'origen i l'evolució del sistema educatiu en general i de l'educació musical en particular. D'aquesta manera, amb aquesta assignatura es pretén que els alumnes siguen capaços de:

- Conèixer el desenvolupament històric de l'educació a Europa a partir de l'Edat Mitjana (especialment de l'educació a Espanya).
- Conèixer el desenvolupament de l'ensenyança musical a Europa a partir de l'Edat Mitjana (especialment a Espanya).
- Relacionar les pràctiques educatives actuals, tant generals com a musicals, amb les realitzades en èpoques anteriors.
- Comprendre, avaluar i comparar diferents legislacions educatives.
- Construir una proposta personal d'educació musical a partir de la reflexió sobre l'experiència històrica.

D'aquesta manera, la contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació és ajudar a l'alumnat a comprendre les institucions i pràctiques educatives actuals (tant generals com a musicals) fruit de l'estudi històric del seu gènesi i evolució. Així mateix, aquesta assignatura prepara professionalment a l'alumnat per a respondre de forma crítica i raonada als reptes futurs de l'educació musical en estudiar de forma reflexiva les idees, solucions i resultats aplicats en matèria educativa en èpoques precedents.

El objetivo principal de la asignatura es favorecer situaciones de enseñanza-aprendizaje significativas que proporcionen al alumnado la oportunidad de comprender el origen y la evolución del sistema educativo en general y de la educación musical en particular. De este modo, con esta asignatura se pretende que los alumnos sean capaces de:

- Conocer el desarrollo histórico de la educación en Europa a partir de la Edad Media (en especial de la educación en España).*
- Conocer el desarrollo de la enseñanza musical en Europa a partir de la Edad Media (en especial en España).*
- Relacionar las prácticas educativas actuales, tanto generales como musicales, con las realizadas en épocas anteriores.*
- Comprender, evaluar y comparar diferentes legislaciones educativas.*
- Construir una propuesta personal de educación musical a partir de la reflexión sobre la experiencia histórica.*

De este modo, la contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación es ayudar al alumnado a comprender las instituciones y prácticas educativas actuales (tanto generales como musicales) fruto del estudio histórico de su génesis y evolución. Asimismo, esta asignatura prepara profesionalmente al alumnado para responder de forma crítica y razonada a los retos futuros de la educación musical al estudiar de forma reflexiva las ideas, soluciones y resultados aplicados en materia educativa en épocas precedentes.

La contribució al perfil professional es durà a terme mitjançant les següents competències transversals:

La contribución al perfil profesional se llevará a cabo a través de las siguientes competencias transversales:

- Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.*

Organizar y planificar el trabajo de forma eficiente y motivadora.

- Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.*

Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.

- Solucionar problemes i prendre decisions que responguen als objectius del treball que es realitza.*

Solucionar problemas y tomar decisiones que respondan a los objetivos del trabajo que se realiza.

- Utilitzar eficientment les tecnologies de la informació i la comunicació.*

Utilizar eficientemente las tecnologías de la información y la comunicación.

- Realitzar autocrítica cap a l'acompliment professional i interpersonal.*

Realizar autocrítica hacia el propio desempeño profesional e interpersonal.

- Desenvolupar raonada i críticament idees i arguments.*

Desarrollar razonada y críticamente ideas y argumentos.

- Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.*

Desarrollar en la práctica laboral una ética profesional basada en la apreciación y sensibilidad estética, medioambiental y hacia la diversidad.

- Cercar l'excel·lència i la qualitat en la seua activitat professional.*

Buscar la excelencia y la calidad en su actividad profesional.

- Dominar la metodologia de recerca en la generació de projectes, idees i solucions viables.*

Dominar la metodología de investigación en la generación de proyectos, ideas y soluciones viables.

- Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.*

Trabajar de forma autónoma y valorar la importancia de la iniciativa y el espíritu emprendedor en el ejercicio profesional.

1.2 Coneixements previs
Conocimientos previos

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Per cursar aquesta assignatura s'han de posseir nocions generals d'història i estètica musical i, per açò, és convenient haver superat les assignatures d'Història de la música I i II. Així mateix, és necessari posseir coneixements generals sobre principis pedagògics fonamentals i mètodes generals d'ensenyament així com tenir coneixements de psicopedagogia aplicada a la música. Per tant, es recomana haver superat les assignatures de Didàctica General I i II i de Psicopedagogia I i II.

A més, per al correcte desenvolupament de l'assignatura els alumnes hauran d'haver adquirit prèviament les següents destreses i competències:

- Comprensió lectora de material científic d'història de la música.
- Expressió oral i escrita que permeta comunicar idees i experiències de forma coherent.
- Coneixements fonamentals d'informàtica bàsica: domini de processadors de text, programes per a la realització de presentacions multimèdia i cerques en Internet

Para cursar esta asignatura se deben poseer nociones generales de historia y estética musical y, por ello, es conveniente haber superado las asignaturas de Historia de la música I y II. Asimismo, es necesario poseer conocimientos generales sobre principios pedagógicos fundamentales y métodos generales de enseñanza, así como tener conocimientos de psicopedagogía aplicada a la música. Por tanto, se recomienda haber superado las asignaturas de Didáctica General I y II y de Psicopedagogía I y II.

Además, para el correcto desarrollo de la asignatura los alumnos deberán haber adquirido previamente las siguientes destrezas y competencias:

- *Comprensión lectora de material científico de historia de la música.*
- *Expresión oral y escrita que permita comunicar ideas y experiencias de forma coherente.*
- *Conocimientos fundamentales de informática básica: dominio de procesadores de texto, programas para la realización de presentaciones multimedia y búsquedas en Internet.*

2 Competències de l'assignatura
Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CG5. Conèixer els recursos tecnològics propis del seu camp d'activitat i les seues aplicacions en la música preparant-se per a assimilar les novetats que s'hi produïsquen. (Prou)

CG5. Conocer los recursos tecnológicos propios de su campo de actividad y sus aplicaciones en la música preparándose para asimilar las novedades que se produzcan en él. (Mucho)

CG18. Comunicar per escrit i verbalment el contingut i els objectius de la seua activitat professional a persones especialitzades, amb un ús adequat del vocabulari tècnic i general. (Molt)

CG18. Comunicar de forma escrita y verbal el contenido y los objetivos de su actividad profesional a personas especializadas, con uso adecuado del vocabulario técnico y general. (Mucho)

CG19. Conèixer les implicacions pedagògiques i educatives de la música en distints nivells. (Molt)

CG19. Conocer las implicaciones pedagógicas y educativas de la música en distintos niveles. (Mucho)

CG24. Desenvolupar capacitats per a l'autoformació al llarg de la seua vida professional. (Molt)

CG24. Desarrollar capacidades para la autoformación a lo largo de su vida profesional. (Mucho)

CG25. Conèixer i ser capaç d'utilitzar metodologies d'estudi i investigació que el capaciten per al continu desenrotllament i innovació de la seua activitat musical al llarg de la seua carrera.

(Molt)

CG25. Conocer y ser capaz de utilizar metodologías de estudio e investigación que le capaciten para el continuo desarrollo e innovación de su actividad musical a lo largo de su carrera.

(Mucho)

CG26. Ser capaz de vincular l'activitat musical a altres disciplines del pensament científic, enriquint l'exercici de la seua professió amb una dimensió multidisciplinària. (Molt)

CG26. Ser capaz de vincular la propia actividad musical a otras disciplinas del pensamiento científico, enriqueciendo el ejercicio de su profesión con una dimensión multidisciplinar. (Mucho)

CE1. Comprendre i explicar els fonaments en pedagogia musical contemporània, tant en l'àrea de coneixements sistemàtics com en la seua aplicació, i saber fonamentar en ells la reflexió crítica de l'actuació educativa musical pròpia i aliena. (Molt)

CE1. Comprender y explicar los fundamentos en pedagogía musical contemporánea, tanto en el área de conocimientos sistemáticos como en su aplicación, y saber fundamentar en ellos la reflexión crítica de la actuación educativa musical propia y ajena. (Mucho)

CE2. Elaborar, seleccionar, aplicar i avaluar activitats, materials i recursos d'ensenyança/aprenentatge musical en funció de les demandes de cada context educatiu, sent versàtil en el domini dels instruments i altres recursos musicals i aplicant de manera funcional les noves tecnologies. (Molt)

CE2. Elaborar, seleccionar, aplicar y evaluar actividades, materiales y recursos de enseñanza/aprendizaje musical en función de las demandas de cada contexto educativo, siendo versátil en el dominio de los instrumentos y otros recursos musicales y aplicando de forma funcional las nuevas tecnologías. (Mucho)

CE3. Conèixer els elements constitutius de la música mostrant un alt domini en percepció auditiva, lectura, anàlisi, escriptura, improvisació i creació musical, i ser capaç d'interrelacionar tot açò per a aplicar-ho i utilitzar-ho adequadament en el desenvolupament de la pròpia activitat. (Un poc)

CE3. Conocer los elementos constitutivos de la música mostrando un alto dominio en percepción auditiva, lectura, análisis, escritura, improvisación y creación musical, y ser capaz de interrelacionar todo ello para aplicarlo y utilizarlo adecuadamente en el desarrollo de la propia actividad. (Algo)

CE4. Adquirir domini tècnic i capacitat expressiva en la interpretació i en la conducció d'agrupacions vocals i instrumentals, com a base per a la improvisació, creació i experimentació amb l'instrument, la veu i el cos en situacions concretes d'ensenyament/aprenentatge musical. (Un poc)

CE4. Adquirir dominio técnico y capacidad expresiva en la interpretación y en la conducción de agrupaciones vocales e instrumentales, como base para la improvisación, creación y experimentación con el propio instrumento, la voz y el cuerpo en situaciones concretas de enseñanza/aprendizaje musical. (Algo)

CE5. Ser capaç de desenvolupar una pràctica educativa-musical, com a artista i formador musical orientada a la comunitat. (Un poc)

CE5. Ser capaz de desarrollar una práctica educativa-musical, como artista y formador musical orientada a la comunidad. (Algo)

CE6. Contextualitzar la pedagogia musical en el temps actual i en els diferents àmbits culturals, reflexionant de forma crítica sobre la funció i resultats que la pràctica de l'educació musical pot aportar a la millora de la persona i de la societat. (Molt)

CE6. Contextualizar la pedagogía musical en el tiempo actual y en los diferentes ámbitos culturales, reflexionando de forma crítica sobre la función y resultados que la práctica de la educación musical puede aportar a la mejora de la persona y de la sociedad. (Mucho)

CE7. Saber aprofitar les oportunitats de formació i especialització que cada lloc de treball ofereix, incorporant-les al desenvolupament del perfil professional. (Un poc)

CE7. Saber aprovechar las oportunidades de formación y especialización que cada puesto de trabajo ofrece, incorporándolas al desarrollo del propio perfil profesional. (Algo)

CE8. Implicar-se activament en projectes educativomusicals a través del treball cooperatiu i assumir la responsabilitat de desenrotllar la professió com a tasca col·lectiva. (Prou)

CE8. Implicarse activamente en proyectos educativo-musicales a través del trabajo cooperativo y asumir la responsabilidad de desarrollar la profesión como tarea colectiva. (Bastante)

CE9. Dissenyar i dur a terme processos sistemàtics d'avaluació educativa sobre alumnes, professors, programes i institucions i basar en els seus resultats la planificació de la millora

<p>educativa. (Molt)</p> <p><i>CE9. Diseñar y llevar a cabo procesos sistemáticos de evaluación educativa sobre alumnos, profesores, programas e instituciones y basar en sus resultados la planificación de la mejora educativa. (Mucho)</i></p> <p>CE11. Conèixer els fonaments d'acústica musical, organologia i les seues aplicacions en la pràctica musical. (Poc)</p> <p><i>CE11. Conocer los fundamentos de acústica musical, organología y sus aplicaciones en la práctica musical. (Poco)</i></p>
---

3 Resultats d'aprenentatge Resultados de aprendizaje	
RESULTATS D'APRENENTATGE RESULTADOS DE APRENDIZAJE	COMPETÈNCIES RELACIONADES COMPETENCIAS RELACIONADAS
<p>R1. Comprendre, analitzar, valorar i reflexionar de forma crítica sobre els fets, les teories, els mètodes i les institucions educatives des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat.</p> <p><i>R1. Comprender, analizar, valorar y reflexionar de forma crítica sobre los hechos, las teorías, los métodos y las instituciones educativas desde la Edad Media hasta la actualidad.</i></p>	<p>CT3, CT4, CT14, CT15, CG12, CG16, CE2, CE3</p>
<p>R2. Sintetitzar l'evolució històrica del sistema educatiu espanyol.</p> <p><i>R2. Sintetizar la evolución histórica del sistema educativo español.</i></p>	<p>CG18, CG19, CE1</p>
<p>R3. Identificar l'origen i l'evolució de les institucions educatives i els mètodes d'ensenyament actuals.</p> <p><i>R3. Identificar el origen y la evolución de las instituciones educativas y los métodos de enseñanza actuales.</i></p>	<p>CT11, CT13, CG17, CG25, CE1, CE2, CE3</p>
<p>R4. Comparar sistemes metodològics d'educació musical reconeixent les seues diferències i semblances.</p> <p><i>R4. Comparar sistemas metodológicos de educación musical reconociendo sus diferencias y semejanzas.</i></p>	<p>CT6, CT8, CG10, CE4, CE5</p>
<p>R5. Comprendre, comparar i valorar textos legislatius en matèria d'educació.</p> <p><i>R5. Comprender, comparar y valorar textos legislativos en materia de educación.</i></p>	<p>CT6, CT8, CG10, CE4, CE5</p>
<p>R6. Saber dialogar sobre idees i principis educatius i raonar sobre les pràctiques més adequades per a aconseguir-los.</p> <p><i>R6. Saber dialogar sobre ideas y principios educativos y razonar sobre las prácticas más adecuadas para lograrlos.</i></p>	<p>CG24, CE8, CE9</p>

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje	
<p>Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes...</p> <p><i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas...</i></p>	<p>Planificació temporal</p> <p><i>Planificación temporal</i></p>

<p>1. Educació i ensenyament musical en l'Edat Mitjana: Schola Cantorum, inclusió de la música en el Quadrivium, Guido d'Arezzo, Música i Universitat. <i>Educación y enseñanza musical en la Edad Media: Schola Cantorum, inclusión de la música en el Quadrivium, Guido d'Arezzo, Música y Universidad.</i></p>	<p>3 sessions 3 sesiones</p>
<p>2. Educació i ensenyament musical en el Renaixement: humanisme pedagògic, institucions i mètodes d'ensenyament musical, primer origen dels Conservatoris a Europa. <i>Educación y enseñanza musical en el Renacimiento: humanismo pedagógico, instituciones y métodos de enseñanza musical, primer origen de los Conservatorios en Europa.</i></p>	<p>3 sessions 3 sesiones</p>
<p>3. Educació i ensenyament musical en els segles XVII i XVIII: realisme pedagògic, la Il·lustració, ensenyament de la teoria musical, els instruments i la composició. <i>Educación y enseñanza musical en los siglos XVII y XVIII: realismo pedagógico, la Ilustración, enseñanza de la teoría musical, los instrumentos y la composición.</i></p>	<p>3 sessions 3 sesiones</p>
<p>4. Educació i ensenyament musical en el segle XIX: introducció als sistemes educatius contemporanis, l'ensenyament musical a Espanya a partir del naixement dels sistemes nacionals d'educació, origen dels Conservatoris de música a Espanya. <i>Educación y enseñanza musical en el siglo XIX: introducción a los sistemas educativos contemporáneos, la enseñanza musical en España a partir del nacimiento de los sistemas nacionales de educación, origen de los Conservatorios de música en España.</i></p>	<p>3 sessions 3 sesiones</p>
<p>5. Educació i ensenyament musical en el segle XX: el moviment renovador, nous mètodes de pedagogia musical: Dalcroze, Kodaly, Orff, Willems, Martenot, Suzuki, Ward, Montessori, Schafer, Paynter. <i>Educación y enseñanza musical en el siglo XX: el movimiento renovador, nuevos métodos de pedagogía musical: Dalcroze, Kodaly, Orff, Willems, Martenot, Suzuki, Ward, Montessori, Schafer, Paynter.</i></p>	<p>6 sessions 6 sesiones</p>
<p>6. Educació i ensenyament musical en el segle XXI: la Música en els ensenyaments de règim general, música i creativitat. <i>Educación y enseñanza musical en el siglo XXI: la Música en las enseñanzas de régimen general, música y creatividad.</i></p>	<p>6 sessions 6 sesiones</p>
<p>7. Panorama històric de la legislació i la consideració educativa de la música a Espanya. Panorama actual de l'educació musical. <i>Panorama histórico de la legislación y la consideración educativa de la música en España. Panorama actual de la educación musical.</i></p>	<p>6 sessions 6 sesiones</p>

5 Activitats formatives <i>Actividades formativas</i>			
5.1 Activitats de treball presencials <i>Actividades de trabajo presenciales</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	R1, R2, R3, R5, R6	18 horas
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	R1, R4, R6	12 horas
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	R1, R2, R3, R5, R6	9 horas
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6	3 horas
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6	3 horas
SUBTOTAL			45
5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6,	60 horas
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6,	45 horas
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias...</i>		
SUBTOTAL			105
TOTAL			150

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
Proves escrites/orals <i>Pruebas escritas/orales</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6,	40%
Treballs grupals i exposicions orals <i>Trabajos grupales y exposiciones orales</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6,	30%
Actitud i participació a l'aula <i>Actitud y participación en clase</i>	R1, R2, R3, R4, R5, R6,	30%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

L'avaluació del procés d'aprenentatge es basarà en l'aplicació de rúbriques per a comprovar el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències associades a la matèria. L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i analitzarà els processos d'aprenentatge tant individual com a col·lectiu.

– De les tasques: es valorarà el nivell de reflexió, la capacitat de relacionar i aplicar els continguts teòrics en les situacions concretes que es proposen, la presentació formal dels documents segons les instruccions i el lliurament en data.

– Dels treballs: es valorarà la coherència i claredat del text, la correcció en el contingut, el nivell de reflexió i raonament crític, el rigor en la presentació formal del treball i el lliurament en data. també es valorarà la correcció en el contingut, la precisió i la claredat expositiva del discurs, la capacitat comunicativa i de síntesi, el domini de tècniques i materials i el control del temps d'exposició.

– De l'assistència a les classes presencials: es valorarà l'actitud, l'interès, la participació activa i la col·laboració amb els companys i la professora.

Les dates de lliurament de les pràctiques i els treballs seran comunicades als alumnes al llarg del curs amb suficient antelació per al seu lliurament, segons calendari establert per la professora. Els alumnes que es troben d'Erasmus, podran realitzar el lliurament de les pràctiques i treballs de forma online.

La evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en la aplicación de rúbricas para comprobar el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias transversales, genéricas y específicas asociadas a la materia. La evaluación será continua y global, tendrá carácter orientador y formativo, y analizará los procesos de aprendizaje tanto individual como colectivo.

– De las tareas: se valorará el nivel de reflexión, la capacidad de relacionar y aplicar los contenidos teóricos en las situaciones concretas que se propongan, la presentación formal del documento y la entrega en fecha.

– De los trabajos: se valorará la coherencia y claridad del texto, el nivel de reflexión y razonamiento crítico, el rigor en la presentación formal del trabajo y la entrega en fecha.

También se valorará la precisión y la claridad expositiva del discurso, la capacidad comunicativa, el dominio de técnicas y materiales y el control del tiempo de exposición.

– De la asistencia a las clases presenciales: se valorará la actitud, el interés, la participación y la colaboración con los compañeros y la profesora mediante listas de control.
Las fechas de entrega de las prácticas y los trabajos serán comunicadas a los alumnos a lo largo del curso con suficiente antelación para su entrega, a partir de un calendario establecido por la profesora. Los alumnos que se encuentren de Erasmus, podrán realizar la entrega de las prácticas y los trabajos de forma online.

6.3 **Sistemes de recuperació** *Sistemas de recuperación*

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

1. L'alumnat que ha suspès en convocatòria ordinària haurà de recuperar la part o parts corresponents, havent d'aconseguir el mínim del 50% de la qualificació de cada part.

El alumnado que haya suspendido en convocatoria ordinaria deberá recuperar la parte o partes correspondientes teniendo que conseguir el mínimo del 50% de la calificación.

2. L'alumnat que no haja assistit al percentatge establert d'assistència mínima a les sessions de classe (80%), haurà de realitzar i presentar les mateixes tasques, treballs i exàmens que la resta de companys, més una prova i entrevista personal.

El alumnado que no haya asistido al porcentaje establecido de asistencia mínima a las sesiones de clase (80%), deberá realizar y presentar las mismas tareas, exámenes y unidades que el resto, más una prueba y entrevista personal.

7 **Bibliografia** *Bibliografía*

- ABBAGNANO, N. (1984) *Historia de la Pedagogía*, F.C.E., Madrid. ANGLES, H. PENA, J. (1954) *Diccionario de la música* Ed. Labor, Barcelona.
- ARGUEDA CARMONA, Ma F. (2000) "La educación musical en el Califato de Córdoba" en *Música y Educación* no 41, abril, pgs. 55-63. ATLAS, A.W (2002) *La música del Renacimiento*. Ed. Akal, Madrid.
- BADIA ALVENTOSA, E. (1998) "Leopold Mozart: el hombre y su obra" en *Música y Educación*, no 36, diciembre, pgs. 59-95.
- BARREIRO, H. y TERRÓN, A. (2005) *La institución escolar: una creación del estado moderno*, Octaedro, Barcelona. BASSO, Alberto (1986) *Historia de la música 6: La época de Bach y Haendel*, Turner música, Madrid.
- BIANCONI, Lorenzo (1986) *Historia de la música 5: El siglo XVII*, Turner música, Madrid.
- BOWEN, I. (1992) *Historia de la educación occidental*, 2 vol. Herder, 3a ed., Barcelona.
- CAMBI, F. (2005) *Las Pedagogías del siglo XX*, Editorial Popular, Madrid.
- CAPITÁN DÍAZ, A. (2002) *Breve historia de la educación en España*, Alianza, Madrid. COX, Gordon (2002) "Transforming Research in Music Education History" en Richard Colwell & Carol Richardson *The New Handbook of Research on Music Teaching and Learning*, Oxford University Press, New York.
- FONTESTAD, A. (2011) *El conservatorio de música de Valencia*, Institut Valencià de la música, Valencia.
- FUNDACIÓN SANTA MARÍA (1992) *La educación en la Hispania Antigua y Medieval*, tomo I de la *Historia de la educación en España y América*, Ed. SM y Morata, Madrid.
- FUNDACIÓN SANTA MARÍA (1994) *La educación en la España Contemporánea (1789- 1975)*, tomo III de la *Historia de la educación en España y América*, Ed. SM y Morata, Madrid.
- GALINO, M. A. (1982) *Historia de la educación*, Ed. Gredos, Madrid.

- GOMEZ DE CASTRO, F.; RUIZ BERRIO, J.; OSSENBACH, G.; GUTIERREZ, A., y TIANA, A. *Génesis de los sistemas educativos nacionales*. UNED, Madrid.
- GREEN, L. (2001) *Música, género y educación*, Morata, Madrid.
- GUTIERREZ ZULUAGA, I. (1968) *Historia de la educación*, ITER, Madrid.
- HOPPIN, R. (2000) *La música medieval*, Akal, 2a ed., Madrid. IYANGA, A. (1997) *Introducción al estudio de la Historia de la Educación*, Nau Llibres, Valencia.
- JAQUES-DALCROZE, E. *Le Rythme, la musique et l'éducation*, Foetisch Frères S.A., Lausanne.
- LARROYO, F. (1980) *Historia general de la pedagogía*, Porrúa, 16a ed., México
- LASPALAS, J. (2001) "El Realismo o disciplinarismo pedagógico", en Emilio Redondo (dtor.) *Introducción a la Historia de la educación*, Ariel, Barcelona, cap.7.
- MAYORDOMO, A. (1991) *Història local de l'educació*, Universitat de València, Valencia.
- MESTRE, Antonio *Don Gregorio Mayans y Siscar, entre la erudición y la política*, Institució Alfons el Magnànim, Diputació de València.
- MICHELS, Ulrich (1992) *Atlas de Música* 2 vols. Alianza, Madrid.
- NEGRIN FAJARDO, Olegario (dtor.) (2004) *Historia de la educación en España. Autores, textos y documentos*, UNED, Madrid.
- NEGRIN FAJARDO, O., VERGARA CIORDIA, J. (2003) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*, Centro de estudios Ramón Areces, Madrid.
- NOVILLO-FERTRELL VAZQUEZ, M. (1998) "Validez de cuatro métodos de violín del siglo XVIII en la enseñanza actual", en *Música y Educación*, no 33, abril, pgs.61-84.
- PALACIOS, M.A. (1998) "Música y educación en la antigua Grecia", en *Música y Educación*, nº33 abril, pgs.15-26.
- POZO ANDRÉS, M. (coord.), (2004) *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*, Biblioteca Nueva, Madrid.
- PUELLES, Manuel (2009), *Modernidad, republicanismo y democracia: Una historia de la educación en España (1898-2008)*, Tirant lo Blanc, València.